

הפקולטה להנדסת תעשייה וניהול

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

המרצים: רן סמורודינסקי, ד"ר שרון רגב-טייטלר

בחינה במבוא לכלכלה (094591)

תאריך הבחינה: 19.9.2016

מועד ב' - סמסטר אביב תשע"ו

טור 1

הוראות לנבחן/ת:

- משקל כל שאלה: 5 נקודות. יש 20 שאלות. סה"כ 100 נקודות.
- שאלות 1-12 (מיקרו); שאלות 13-20 (מאקרו).
- סמנ/י את התשובות בטופס התשובות המצורף בעט בצבע כחול/שחור בלבד.
- יש לסמן תשובה אחת בלבד לכל שאלה.
- בתחילת הבחינה הקפד/י לרשום ולסמן כראוי את תעודת הזהות על טופס התשובות המצורף. כמו כן הקפד/י לסמן את מספר הטור.
- הבחינה בת 3 שעות.
- באפשרותך להשתמש בדף הנוסחאות המצורף לבחינה, ובמחשבון מדעי רגיל.
- כל חומר עזר אחר אסור.
- בשאלות במיקרו כלכלה הנח/י שעקומות הביקוש וההיצע רגילות (אלא אם כתוב אחרת בגוף השאלה).
- בשאלות במאקרו כלכלה – מודל קיינס, הנח/י קשיחות מחירים כלפי מטה.
- עליך להתבסס על ההנחות כפי שנלמדו במסגרת הקורס בהרצאות ובתרגולים.
- עליך להגיש את טופס הבחינה (השאלות), את מחברות הטייטה, ואת טופס התשובות.
- שים/י לב שתעודת הזהות רשומה כראוי על גבי טופס התשובות.
- שים/י לב לסמן את מספר הטור והתשובות כראוי על גבי טופס התשובות.
- הציון ייגזר מטופס התשובות בלבד!

ב ה צ ל ח ה !!!

שאלה 1

בענף הבצלים קיים היצע מקומי רגיל והיצע חו"ל גמיש לחלוטין (אין הבדל בין בצל מקומי לבצל מייבוא). מה יקרה כתוצאה מירידת המכס על הייבוא ב- k ש' לק"ג?

א. אם קיים ייבוא בצלים במצב מוצא לפני הורדת המכס, הורדת המכס תוביל לירידה במחיר

הבצלים בדיוק ב- k ש' לק"ג.

- ב. ירידת מחיר בצלים כגובה ירידת המכס בכל מקרה.
- ג. כמות הבצלים מייצור מקומי תרד בהכרח.
- ד. מחיר הבצל ירד רק אם פונקציית הביקוש יורדת משמאל לימין.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 2

בשוק שיחות הטלפון פועל יצרן בודד (מונופול). הממשלה החליטה להטיל על היצרן מס חד פעמי בסך 1 מיליון ש', וידוע שהיצרן ממשיך לפעול. כתוצאה מהטלת המס, מה יעשה היצרן בטווח הקצר?

- א. יעלה תעריפים.
- ב. יוריד תעריפים.

ג. לא ישנה תעריפים.

- ד. תלוי בגמישות הביקוש.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 3

הניחו שהרכבים מאזדי וטויוטי הם מוצרים תחליפיים. שני השווקים תחרותיים והביקוש וההיצע רגילים. כעת, הממשלה מטילה מס ייצור בגודל קבוע לכל רכב מאזדי שמיוצר. לפיכך מי מהבאים נכון?

- א. מחיר המאזדי לצרכן ירד וכמות הטויוטי הנמכרת תרד.
- ב. הכמות הנמכרת של טויוטי תגדל, אך לא ניתן לדעת מה יקרה לסך הוצאות הצרכנים על טויוטי.

ג. מחיר המאזדי לצרכן יעלה, אך לא ניתן לדעת מה יקרה לסך הוצאות הצרכנים על מאזדי.

- ד. הוצאות הצרכנים על טויוטי יגדלו, והוצאות הצרכנים על מאזדי יקטנו.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 4

שוק Q פועל בתנאי תחרות משוכללת.
 ידוע שכל הצרכנים תמיד מוציאים סכום קבוע לרכישת המוצר.
 פונקצית ההיצע המצרפי למוצר: $P = Q$. במצב המוצא מחיר שיווי המשקל הוא 50 ₪ ליחידה.
 כעת, הממשלה הטילה מס בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת, וכתוצאה מכך המחיר לצרכן התייקר
 ב-50 ₪ ליחידה.
 לפיכך, מהם תקבולי הממשלה ממסים?

א. 500

ב. 1250

ג. 1875

ד. 2500

ה. 6000

שאלה 5

שוק תחרותי נמצא בשיווי משקל בטווח הקצר (מספר הפירמות ידוע).
 במצב המוצא מחיר השוק נמוך מההוצאה הכוללת הממוצעת המינימלית וגבוה מההוצאה
 המשתנה הממוצעת המינימלית. לפיכך ובהנחה שאין חסמי יציאה/כניסה, מה יקרה עד
 להתכנסות המשק בשיווי משקל בטווח הארוך?

א. יציאת צרכנים מהמשק.

ב. כניסת צרכנים למשק.

ג. יציאת פירמות מהענף.

ד. כניסת פירמות לענף.

ה. כניסת פירמות לענף, רק אם הביקוש גמיש.

שאלה 6

בענף תחרותי, הביקוש למוצר X בכל התחום הנבדק בשאלה הוא בעל גמישות קטנה מ-1.
 עקב התייקרות חומרי הגלם המשמשים לייצור המוצר נתון שמחיר המוצר עלה.
 כתוצאה מכך, מי מהבאים נכון?

א. פדיון היצרנים יעלה

ב. פדיון היצרנים ירד

ג. תשובה א' נכונה בתנאי שאין מוצרים תחליפיים ל- X ד. תשובה ב' נכונה בתנאי שאין מוצרים תחליפיים ל- X

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה

שאלה 7

פונקציית ההוצאות של פירמה מונופוליסטית היא: $TC(Q) = \frac{Q^3}{3} + 800$.

בפני הפירמה נתון ביקוש מצרפי המתואר ע"י $Q = 288 - P$.

לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. לפירמה לא כדאי לייצר.

ב. אם הפירמה תקבע מחיר של 265 ₪ ליחידה ותספק את הביקוש, הפירמה תפסיד.

ג. הרווח הכולל גדול משני שליש הרווח התפעולי.

ד. הרווח הכולל גדול מההוצאות הכוללות.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה או שיש יותר מתשובה אחת נכונה.

שאלה 8

נתון ענף תחרותי ובו הממשלה שוקלת להטיל מס בגודל קבוע על כל יחידה מיוצרת של X .

לפיכך, מי מהבאים נכון?

א. כאשר עקומת הביקוש למוצר קשיחה לחלוטין וההיצע רגיל, כל נטל המס ייפול על היצרנים.

ב. כאשר עקומת ההיצע למוצר גמישה לחלוטין והביקוש רגיל, הכנסות הממשלה מהמס יהיו מקסימליות.

ג. כאשר עקומת הביקוש למוצר גמישה לחלוטין וההיצע רגיל, כל נטל המס ייפול על היצרנים.

ד. כאשר עקומת ההיצע למוצר קשיחה לחלוטין והביקוש רגיל, כל נטל המס ייפול על הצרכנים.

ה. נטל המס יתחלק שווה בשווה בין היצרנים לצרכנים, ללא קשר לגמישות עקומות הביקוש וההיצע.

שאלה 9

בענף תחרותי למזון לכלבים פועלים 5 יצרנים ולכל אחד פונקציית הוצאות מהצורה:

$$TC(q) = q^2 + 10q + 300$$

אם מחיר השוק הוא 20 ₪ ליחידה, מהי הכמות המצרפית המוצעת בטווח הקצר?

א. 5 יחידות.

ב. 25 יחידות.

ג. 0 יחידות (אין ייצור).

ד. 10 יחידות.

ה. אין לדעת מכיוון שאין נתונים לגבי הביקוש המצרפי.

שאלות 10-11

בישראל פעל עד כה קרטל של שלוש חברות תקשורת. פונקציית ההוצאות של כל חברת תקשורת הינה: $TC(q) = 600 + 10q + 1.5q^2$. (הניחו שהייצור בקרטל מתחלק שווה בין הפירמות).

הביקוש המצרפי של הצרכנים לשירותי תקשורת היא: $P = 1000 - \frac{Q}{2}$.

לאחרונה נפתח שוק התקשורת לתחרות וכעת ניתן לראות בו שוק תחרותי.

שאלה 10:

בהנחה שגם לחברות החדשות בענף התחרותי יש את אותה פונקציית הוצאות כמו לשלוש החברות הוותיקות, כמה חברות תהיינה בענף התקשורת בהתייבבות השוק בשווי משקל בטווח הארוך?

א. 20

ב. 33

ג. 93

ד. 70

ה. 100

שאלה 11:

בטווח הקצר: כתוצאה מן המעבר מקרטל לשוק תחרותי, מהי התוספת **לעודף הצרכן**? (במידת הצורך יש לעגל כלפי מעלה למספר השלם הקרוב ביותר)

א. 47,644

ב. 22,002

ג. 38,950

ד. 18,191

ה. 5,000

שאלה 12

בענף תחרותי לייצור X, הממשלה מחליטה להטיל מס בגובה 1 ₪ לכל יחידה מיוצרת. ידוע כי המחיר הסופי שיקבל היצרן וכמות שיווי משקל הקודמים לא השתנו. לפיכך, מי מהבאים נכון?

א. גמישות עקומות הביקוש וההיצע ביחס למחיר גדולה מאפס וקטנה מאינסוף.

ב. גמישות עקומת הביקוש ביחס למחיר היא אפס.

ג. גמישות עקומת ההיצע ביחס למחיר היא אפס.

ד. גמישות עקומת ההיצע ביחס למחיר היא אינסופית.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 13

- יחס הרזרבה שעליו שומרים הבנקים הוא תמיד בגובה 40%.
- ידוע כי חל גידול בבסיס הכסף בגובה 4 מיליון ₪ וגידול ביתרות המזומנים בידי הציבור בגובה 6 מיליון ₪. כתוצאה מכך, מי מהבאים צפוי שיתרחש?
- כמות הכסף תרד במיליון ₪.
 - הלוואות הבנקים לציבור יעלו ב- 5 מיליון ₪.
 - כמות הכסף תעלה במיליון ₪.
 - כמות פיקדונות העו"ש של הציבור בבנקים תרד ב- 6 מיליון ₪.
 - כמות הכסף במשק לא תשתנה.

שאלה 14

- משק סגור נמצא בשיווי משקל במצב מוצא בתנאי תעסוקה מלאה.
- כעת, הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית ומממנת זאת על ידי הרחבה מוניטרית.
- ידוע כי בשיווי המשקל החדש כמות הכסף הנומינלית במשק גדלה ב-5% והציבור מחזיק בידיו באותה כמות מזומנים.
- לפיכך, מה יקרה לרמת המחירים בשווי המשקל החדש (ביחס למצב מוצא)?
- רמת המחירים תעלה בדיוק ב-5%.
 - רמת המחירים לא תשתנה כלל.
 - רמת המחירים תעלה ביותר מ-5%.
 - רמת המחירים תעלה בפחות מ-5%.
 - אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 15

- משק סגור נמצא במצב מוצא בשווי משקל בתעסוקה מלאה ושומר תמיד על תקציב מאוזן.
- ידוע שבמשק זה ההשקעה והוצאות הממשלה אינן תלויות בהיקף התוצר, וכן ידוע כי הפירמות במשק זה תמיד מחלקות את כל רווחיהן. בנוסף, פונקציית המס מורכבת ממס קבוע בלבד.
- הממשלה החליטה להקטין את צריכתה ב- ΔG , תוך שמירה על תקציב מאוזן.
- על-פי המודל הקיינסיאני הפשוט איזו טענה נכונה מבין הבאות?
- החיסכון הפרטי ישתנה ויקטן בפחות מ- ΔT .
 - הצריכה הפרטית תשתנה ותקטן בפחות מ- ΔG .
 - התוצר ישתנה ויקטן ב- ΔG מוכפל בנטייה השולית לצרוך.
 - סך החיסכון של המשק נותר ללא שינוי.
 - ההשקעה של המשק תשתנה ותקטן בדיוק ב- ΔG .

שאלה 16

במשק מסוים יחס הרזרבה הוא 0.25 והלוואות הבנקים המסחריים לציבור עומדות על 500 ₪. הממשלה מחליטה להגדיל את הוצאותיה ב-1000 ₪ כך ש-500 ₪ ימומן באמצעות מסים, ו-500 ₪ ימומנו בעזרת מלווה מהציבור.

ידוע כי הציבור שומר על כמות מזומנים קבועה בידיו. כתוצאה מכך, מה יקרה לרמת ההלוואות של הבנקים?

א. גדלה ב-1000 ₪.

ב. קטנה ב-2500 ₪.

ג. גדלה ב-4000 ₪.

ד. לא השתנתה.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 17

במשק סגור מתקיימות המשוואות הבאות :

$$C = 320 + 0.55Y_d$$

$$T = 160 + 0.2Y$$

$$G = 668$$

$$I = 250 + 0.1Y$$

$$Y_F = 2500$$

בהתאם לנתונים הנ"ל ולפי מודל קיינס הפשוט, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. קיימת אבטלה

ב. צריכה פרטית 1288

ג. גרעון בתקציב הממשלה 8

ד. חיסכון ציבורי 8

ה. צריכה ציבורית 1288

שאלה 18

לפי מודל ISLM מה יקרה כתוצאה מגידול בביקוש המצרפי ובהתייבשות המשק בשווי משקל?

א. התוצר גדול יותר ושער ריבית גבוה יותר בכל מקרה

ב. התוצר גדול יותר ושער ריבית נמוך יותר בכל מקרה

ג. שער ריבית גבוה יותר ותוצר קטן יותר אם במצב ההתחלתי המשק בתעסוקה מלאה

ד. שער ריבית נמוך יותר ותוצר גדול יותר אם במצב ההתחלתי המשק בתעסוקה מלאה

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה

שאלה 19

להלן נתונים על משק מסוים :

$$C = 100 + 0.8Y_d$$

$$I = 100 - 600r$$

$$G = 50$$

$$T = 0$$

$$M^S = 200$$

$$L^D(Y, r) = 50 + 0.2Y - 400r$$

$$P = 1$$

$$Y_F = 1100$$

כאשר המשק נמצא בשווי משקל, מי מהבאים נכון?

א. $r = 0.1$

ב. $Y = 950$

ג. $P = 1$

ד. כל התשובות נכונות

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה

שאלה 20

להלן נתוני השוק במדינת לגולנד (משק סגור) אשר בסקנדינביה הרחוקה :

$$C = 250 + 0.8Y_d$$

$$I = 500 - 20r$$

$$G = 400$$

$$T = 300$$

$$Y_F = 1500$$

נתוני מערכת הבנקים במדינה זו הם :

בסיס הכסף הינו 300 לגולים (המטבע המקומי).

אנשי לגולנד תמיד מעוניינים להחזיק בידיהם 150 לגולים.

הבנק המרכזי המכונה לגובנק, קבע כי יחס הרזרבה הנדרש הוא 0.25.

רמת המחירים במצב המוצא הינה 1.

בנוסף, פונקציית הביקוש הריאלי לכסף נזיל היא : $L^D(Y, r) = 400 + Y - 20r$.

לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל של משק זה?

א. רמת המחירים גבוהה מ-1

ב. הצריכה הפרטית גבוהה מהצריכה הממשלתית ב-450

ג. רמת הריבית הינה 25.5%

ד. תוצר שיווי משקל הינו מחצית מתוצר תעסוקה מלאה

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה